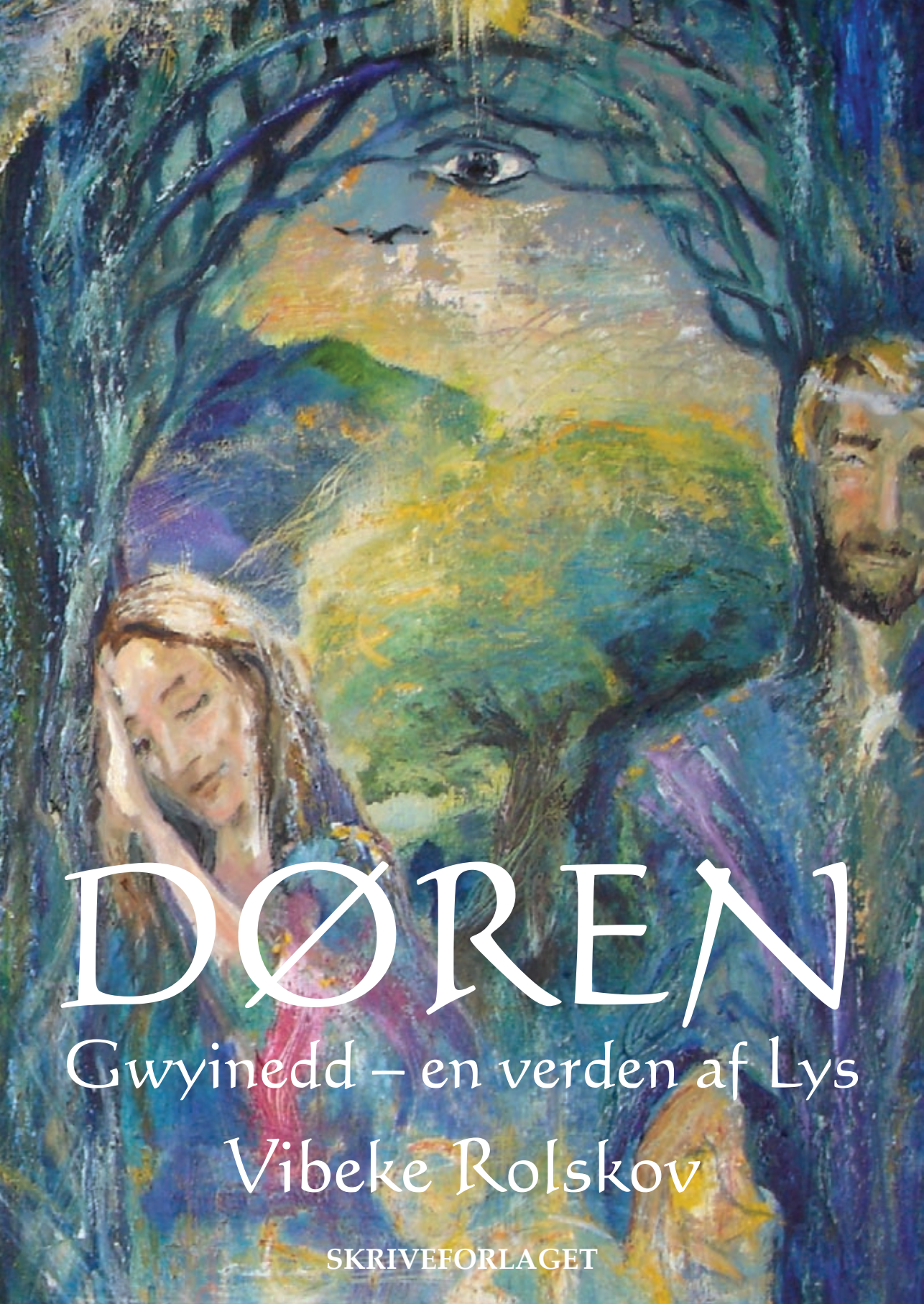

DØREN

Gwyinedd – en verden af Lys

Vibeke Rolskov

SKRIVEFORLAGET

Vibeke Rolskov om sig selv:

"Sang, billedkunst og det skrevne ord er mine udtryksformer og danner sammen eet hele for min kunst. Jeg er i dette liv oprindelig uddannet klassisk sanger og har været solist i udlandet og herhjemme. I min sangskole, Sangatelieret, frigører jeg den enkeltes stemme til genkendelse som eget, givet instrument og som selvets oprindelige udtryk. Jeg er kanal for et udviklende gralsarbejde, Lysets sang, healende meditation med fri, intuitiv tonegivning. Ved at skrive oplever jeg overvældende inspiration, menneskeligt og spirituelt. Magien muliggøres: døre åbnes til nye, lysende rum."

Læs mere om Vibeke og om hendes arbejde på
www.lysetssang.dk & www.vibekerolskov.dk
Her finder du også uddybende ord om bogen,
om sangene og malerierne.

DØREN
Copyright © 2012 Vibeke Rolskov
All rights reserved
Udgivet 2012 af Skriveforlaget København*

Alle malerier og illustrationer inklusive omslag er udført af Vibeke Rolskov

1. e-bogs-udgave
ISBN 978-87-92888-03-7

Gengivelse af denne bog eller dele af den er ikke tilladt ifølge gældende dansk lov om ophavsret. Dog er det tilladt at bringe korte uddrag i omtale eller anmeldelser.

* Bogen er udgivet med forfatteren som medudgiver, hvilket indebærer, at det er forfatteren alene, der har det redaktionelle ansvar. Ligeledes er det forfatteren og ikke Skriveforlaget, der er ansvarlig for, at indholdet er i overensstemmelse med gældende dansk lovgivning og ophavsret.

Vibeke Rolskov

DETTE ER EN E-BOG

Hvis du kopierer den ulovligt,
stjæler du fra en forfatter,
der har lagt sit hjerteblod
i at give dig en læseoplevelse.

GOD LÆSELYST!

DØREN

Gwyinedd – en verden af Lys

SKRIVE forlaget

***Døren* er opdelt i fem dele.**

I første del kommer sangerinden Elizabeth til Rosenholt sammen med operasangeren David, som hun lever i et uafklaret, krakeleret forhold med. Rosenholt er Davids gotiske og faldefærdige barndomshjem. Her finder Elizabeth Davids moders dagbog, en kvinde, der ligesom Elizabeth så og hørte mere end de fleste. I stilheden hører Elizabeth nogen kalde ...
Hvisken i Løv s. 5

I anden del er vi 17 år tilbage i tiden, i Gwyinedd, og Gort Framiburr fortæller om sit ubrydelige venskab med Asmegin Duirr, om hvordan Træmærket og Vandreren blev til, og hvordan Gort holder sammen på Egelandene, mens alt rystes og transformeres ...
Vandreren s. 97

I del 3 og 4 finder vi Elizabeth i verdenen Gwyinedd, hvor kærlighedsforhold og erkendelse uddybes. Hun møder Gort og forstår, hvorfor den syngende mødte den stumme, men hvor langt må hun gå? Hvor meget kan hun klare?
Gennem Træet Det andet Liv s. 239
Gennem Ild og Vand s. 367

Endelig samler Asmegin trådene i del 5. Han udfører sin umulige gralsrejse og lærer, hvad det betyder "at gå ud af intet?" En treklang toner harmonisk sammen ...
Ud af Intet skal Vogteren gå s. 551

Vibeke Rolskov

Døren Gwyinedd

Del I

Hvisken i Løv

Som fortalt af
Elizabeth af den Anden Side / Lysi Beith
& Jonathan /Asmegin Lysiduirr Ailimsøn

I denne fortælling arbejdes
med to hovedskrifttyper.
Disse angiver
de to hovedfortællere.

Sangene, der citeres undervejs i fortællingen,
kan forstås som de sange,
Elizabeth hører i sit sind.
Alle oversættelser af lieder og sange er frie,
og kun som hjælp for stemning og forståelse.
Alle oversættelser er ved Vibeke Rolskov.

Kapitel 1

Come away, come sweet Love
The golden morning breakes,
All the Earth, all the Aire
of love and pleasure speakes;
Teach thine armes then to embrace
Eyes were made for beauties´s grace
And sweet rosie lips to kisse,
and mixe our soules in mutual bliss

John Dowland

kom med, kom min søde elskede
den gyldne morgen bryder frem
al jorden, al luften
taler om kærlighed og fryd
lær da dine arme at omfavne
øjne blev til for at skue skønhedens ynde
søde rosenrøde læber for at kysses
og blande vore sjæle i fælles salighed

Vandet trak uldkappen tung. Han strøg et fint strejf vand af ansigtet. Det løb gennem skægget, den salte smag sad i læberne. Han afsøgte strandkanten med øjnene, med alle sanser, mens han trak den lette båd efter sig og op på det våde sand.

Træerne hilste ham velkommen, og han hilste dem. Nogle var kommet faretruende meget nærmere de store skrænter. Han bøjede hovedet og hviskede uden lyd deres hemmelige navne; Phagos, Nuin, Beith! Da han lukkede øjnene, hørte han straks deres ivrige hvisken, der udviskede grænserne, gik gennem ham og gjorde ham transparent. Han smilte og svarede trods sin træthed.

Da han åbnede øjnene, var der intet venligt lys på stranden. Skyer samlede sig, vindstød jog gennem løvet, og hvirvlede op i det løse sand. Han gik op over skrænten, ind i skoven, op mod Rosenholt.

Jeg havde altid elsket lyden af regn. Et gråligt lys faldt gennem de høje, smalle ruder. Også de var dækket af de vildtvoksende roser. En blød solsortesang lød sporadisk gennem luften, dæmpet af vinduets glas. Stedets stilhed lå som et eget væsen konstant til stede under alle mumlende nattelyde og fuglens toner.

E Lysi beith?

Et mærkeligt ord, der lød som et navn. Mit hjerte gjorde ondt ved det. Det lød kun en gang. Men jeg var vis på, jeg havde hørt det. En lavmælt kalden. Ganske svag. Nærmest som hørte den til i mit eget hoved, mit eget blod, der sang i øret. Jeg satte mig op.

Jeg sad længe. Jeg trak frysende i min morgenkåbe, og forlod soveværelset så stille som muligt. Ude på trappen stod jeg tøvende.

Etagen endte ikke her. En låst fløjdør med skrammede, forgyldte forsiringer, førte ind til en vinkel på huset, jeg havde set udefra, men endnu ikke været i.

E Lysi beith..

Jeg drejede nøglen, der sad i låsen, og åbnede døren, ganske lydløst. En lugt af muggen indelukket luft og støv mødte mig. Der var næsten mørkt. Lugten mindede mig om de urestaurerede hoteller med ubrugte rum, vi af og til var havnet på under turneerne. Gulvtæppet var støvet og slidt. Gulvbrædder knagede under mine tøvende skridt. Jeg famlede efter kontakter, men opgav i ubehag over at mærke de støvede vægge under fingrene. Der var kun det svage lys fra sommernatten gennem de store vinduer ud mod haven. Jeg tog mod til mig og åbnede døre. Den ene efter den anden, til ensomme, støvede rum med slidte møbler og gabende skabe. Senge med bare madrasser. Stuer med fugtig, muggen luft, og mindre kamre. Der stod baljer og spande rundt omkring, som havde man forsøgt at affinde sig med, at taget var utæt.

Det var for stort dette hus. Det var for tungt på sjælen, med al denne tomhed. Jeg undrede mig over at være havnet i dette intet.

Jeg havde været så bestemt, jeg var stålsat. Jeg havde valgt den sidste forestilling, så intet blev ødelagt.

– Der er ingen ægthed mellem os, det er blot et spil, der fortsætter, når du træder af scenen…

David havde stirret på mig. Han havde sat sig uden at se efter stolen, svimmel over mine ord. Og efter lang tavshed, med dulgt desperation, og overraskende, havde han bedt mig følge med sig, for at tilbringe et par uger i hans barndomshjem i idyllisk fred på landet. Pludselig et ærligt menneske, der ville et andet menneske, og ikke en glat spejling af en spejling. Jeg havde forbløffet sagt ja.

Og nu gik jeg hvileløs omkring på hans Rosenholt, som en glemt hvid dame i natten et glemt sted. Jeg smilte for mig selv. Intet havde forberedt mig på dette.

For enden af fløjgangen vendte jeg mig i vildrede. I gavlvæggen stod en dør på klem. Jeg gik tøvende hen til den. En kold luft strøg mig i møde. Da jeg åbnede døren, kunne jeg skimte en rundet trappeopgang med en smal vindeltrappe. Denne førte opad mod et svagt, gulligt lys. Tør i halsen gik jeg gennem døren, lod den omhyggeligt stå på klem. Jeg frøs med det samme; der var iskoldt i stenrummet.

Da hørte jeg det igen. En svag hvisken, inde i mit eget hoved. Ikke en lyd, snarere en ringende kalden i øret, i tanken.

E lysi beith... kom.

Hvor enkelt det var at sætte den ene fod foran den anden. Et trin ad gangen.

Mine trin genlød i det runde, hvidkalkede trapperum. Jeg tog for mig, og fik fat i et stykke træ. Det var et gammelt krucifiks, nedtaget fra en eller anden kirke velsagtens, og underlig planløst havnet her, stablet op mellem væggen og gelænderet i dette tårn. Kristusfiguren stirrede i det grå mørke på et punkt bag mig. Jeg slap med et lille udbrud. Øverst oppe

stod en smal, hvidmalet dør på klem. Et svagt lysskær i sprækken. Igen tonede det i mit indre.

Kom, Lysibeith, nu kan vi mødes, kom til mig?

Jeg ville gå videre men kunne ikke. Hertil, hvor trappen endte, rakte mit mod. Med en følelse af at svigte mig selv vendte jeg mig brat. En lyd undslap mig, da jeg snublede over mine egne fødder på vej ned over trinene.

Jeg løb ned over den mørke korridor, stødte imod regnvejrsbaljer. Vel ude gennem fløjdøren, følte jeg mig for, tog først i den forkerte dør, men fandt dog dørhåndtaget til Davids soveværelse. Han vendte sig søvndrukkent om, og bredte automatisk armene ud mod mig. Jeg lagde mig ind til hans bryst.

– Uhh, du er kold, undskyld skat, jeg må godt nok se at få tændt for de badeværelser…

Han mumlede i mine ører, smilte i søvne, men jeg lå længe stiv og kold, og kunne ikke få varmen, selvom jeg ikke slap ham et øjeblik.

Kapitel 2

Jeg gik mig ud en sommerdag at høre
fuglesang som hjertet monne røre,
i de dybe dale, mellem nattergale,
og de andre fugle små som tale

af større nød kan verden ikke trænges,
end at skilles, når man såre længes.

En større fryd kan hjertet ikke bære
end at samles med sin hjertenskære.

Da. Trad.

Først sent, da jeg hørte pianisten Henrik og David i fuld gang med at øve Schubert, stod jeg gysende ud af sengen.

Der hørte en lille altan til værelset. Jeg trak gardinerne fra, og så ud i en stille sommerregn. Huset var overgroet af vedbend, et paradis for fugle. Tomme ruder stirrede bebrejdende mod mig. Der var ingen i haven.

Jeg gik endelig nedenunder, uden at se hen mod den store dobbeltdør for enden af reposen.

Huset havde ventet på at blive set af mig. De gamle portrætter på væggene skottede til mig og sagde: *Nåh, er du her endelig.*

Jeg mødte mig selv i de legemsstore spejle, der hang i stuerne og i hallen. Kvinden i spejlet passede til de gamle spejlglas, bleg og hvid, krakeleret, en vildfaren, der kom hjem til et sted og en tid, jeg havde ledt efter. Stue efter stue gemte sig bag knirkende, gamle døre i det bløde regnvejrslys. Bag en dør, endnu en dør. Skinnende mahognimøbler med sirlige intarsiamønstre bad mig om at sidde et øjeblik, guldaldermalerier bad mig tøve et øjeblik foran sig. Alabastlamper, rødbrune knyttede tæpper, tomme vaser, hæklede lyseduge. Lugten af støv og kolde møbler. Et lyttende, afventende vemod. Overalt var der høje vinduer, der vendte mod den vilde have, hvor farvevirvar af rhododendronbuske og allestedsnærværende tunge roser flød sammen med det grønne, og gav mindelser om et maleri af Tuxen. Så store som barnehoveder, nikkede roserne tålmodigt.

Jeg stod lænet mod glasset, og så gennem regnvandet gennem roserne over mod de uregelmæssige vinduer i den tomme fløj af huset.

David havde ladet termokaffe og brød stå til mig. Jeg satte mig i vinduesnichen og så ud gennem de små sprossevinduer. Glasset var gammelt, og var blevet tykkere forneden med årene og viste alting en anelse forvredent i mit øjenhøjde. Jeg åbnede et vindue. Jeg drak begærligt kaffen, mens jeg træt spejdede derover.

– God dag, søde Elizabeth, en stille dag i dag, ikke?

– Å, godmorgen Severin, jeg havde ikke set dig.

Davids far foldede avisen sammen og rejste sig fra lænestolen, der stod for sig selv i det ene hjørne af stuen. Hvidt tilbagestrøget hår, grå øjne, smilerynker. Davids fregner. Davids brede hænder. Davids glimt i øjet sogar, men i en blidere udgave. Han gik hjemmevant over til skænken, og fandt et glas, hvori han generøst skænkede sig selv en dram. Han bar en formelt udseende, mørk jakke over en simpel, slidt t– shirt. Hænderne havde brune pletter, ikke kun af fregner, men også leverpletter, der afslørede alder.

– Nej, det så jeg godt, men jeg tænkte, nogle gange er det rart at få sin kaffe i fred, inden man par tout skal tale med nogen, ikke sandt?

Jeg smilede.

– Tak.

– Har du haft en god nat?

Jeg smilede svagt og trak på skuldrene.

Han skænkede kaffe op til sig selv i en godt brugt kop, puttede tre sukkerknalde og fløde i, før han brummede videre.

– Tja, det kan være svært at sove godt her. Jeg har selv problemer, fortidens stemmer og ansigter kommer gerne og holder mig med selskab. Nogle ville vel sige, at det er et selvpineri at blive ved med at komme hertil. Men jeg; det er jo mit egentlige hjem, ja, min hustrus hjem. Og jeg har et trofast sind, også over for den kvinde, der ikke længere kunne være min. Davids mor valgte selv livet fra.

– Åh, men…

Jeg drejede mig. Han standsede mine floskler med et lille smil og drak roligt sin bitter. Han lænte sig frem med et lille blødt suk.

– Jeg er for gammel til at være bange for hjertekval. Man må se længere. Stilstand og kulde er selvfølgelig nemt, men det er ikke kærligheden, og dermed ikke mening med livet, vel?

Jeg så ned på mine hænder.

– Hvad gavner det et menneske, om det vinder den hele verden og ikke ejer kærligheden?

Han nikkede og rørte med en lille fin sølvske rundt i sin tynde porcelænskop. Jeg mødte tøvende hans øjne.

– Min søn har oplevet ting, der får ham til at standse op over for livets endelige, dybere ansvar. Han har aldrig villet have den fulde viden og forståelse for de ting, der skete. Han standser op, før det gør ondt. Jeg håber, han har mandshjerte nok.. Ja, nej, jeg håber vel bare, at han er god ved dig…

Jeg bed mig i læben, og så atter ud ad vinduet.

– David er god nok. Jeg forstår ham. Jeg, det er ikke på grund af ham, jeg...

Vi tav, hensunkne i hver vor tankerække. Jeg pegede.

– Se, den sorte fugl ude på græsplænen

– Ja! En ravn! Ravne skrige, ugler tude, forkert årstid, fuglefyr, flyv tilbage til skovene. Min svigerfar havde engang en lignende stor tam ravn, den kom hver morgen og talte med ham. Det påstod han. Men han var heller ikke helt almindelig. Som min hustru... i øvrigt. De kaldte ham *Alkymisten*.

Severin lo.

– Gad vidst, hvad der blev af den ravn, da han døde. De kan vist blive umådelig gamle. Men det er vel næppe den samme. Jeg har vel bare aldrig tænkt over det. Sådan en fugl hører ligesom til her. Men den samme er det vel ikke...

Jeg stirrede på den sorte fugl. Jeg kunne skelne dens sorte øjne. Jeg drak hårdt af den varme kaffe.

– David tror ikke på mig. Men… jeg har set og hørt sære ting her…

– Nej, men som jeg lige fortalte, vil han helst have tingene fastlagte i sine rammer for virkelighed. Jeg har levet et liv, hvor mange ting, jeg ville have forsvoret mulige, dog stod og lyste lige op i mit ansigt. Havde jeg selv været mere åben, havde jeg måske kunnet redde min hustru fra hendes mørke. Men jeg var lidt a la David som yngre; trods eller måske på grund af min profession, skulle ingen fortælle mig om ukendte virkeligheder. Tåbeligt. For alt er jo blot vedtagne tankeformer, min pige… menneskers små indskrænkede tankerammer…

– Skal jeg følge min intuition, ved jeg ikke, hvor jeg ender…

Severin så tankefuld ud. Så nikkede han og gjorde tegn til, at jeg skulle følge med.

Han gik gennem hallen. Over for trappen standsede han og pegede op.

– Måske har du set fotos af min kone.. Dette portræt blev malet omkring hendes tredive års fødselsdag, kort før vort bryllup. Hun var..

– Smuk…

– Ja.. Esther var meget smuk, og meget speciel. Hun så mere end de fleste mennesker. Og ikke mindst hørte..ligesom du. Jeg havde kendt hende hele mit liv, vi var så at sige naboer. Som ung var hun yndig, simpelthen yndig. Men ikke blot det, hun var indsigtsfuld, klog, intuitiv, sansende. Jeg kunne blive ved. Men hun forsøgte at fortælle mig noget. At hun siden, hun var purung havde set og stadig så og hørte ting, ingen andre kunne se og høre. Ting, som ingen andre kunne forklare. Jeg troede hende ikke. Jeg var ung, fremsynet teolog. Frygtelig tidstypisk sad jeg i med fæller og diskuterede skrækkeligt kloge, eksistentielle spørgsmål og Gudhjælpemig spørgsmålet om lødigheden af begrebet evigt liv. Og hun forsøgte at tilpasse sig, og vi kaldte hende syg, selvom ting fra andre verdener stirrede os lige op i vore åbne øjne. Og hun og jeg gled alligevel fra hinanden…

– Nå! der er du endelig.

David slog musikstuens dør op og hilste med et vandglas, som han satte til munden og tømte med velbehagelig svælgen. Han evnede overdramatisk at give selve billedet på udtørring og tørst. Jeg smilte træt tilbage.

– Skal vi arbejde? Klaverstemmeren kommer om en time. Vi kan nå at lege lidt først.

– Å nej, ikke lige nu, jeg er meget træt..

Han hævede øjenbrynene og støttede sig til dørkarmen.

– Det er ellers i dag, vi har Henrik her.

Jeg hviskede ordene ud gennem tænderne, overdrevent artikulerede.

– Jeg ønsker ikke at arbejde med dig, i dag.

– Ok, ok..så siger vi det.

Kapitel 3

All the night my sleeps are full of dreams,
My eyes are full of streams.
My heart takes no delight
To see the fruits and joys that some do find
And mark the storms are me assign'd.
John Dowland

Hver nat er min søvn fuld af drømme
Mine øjne flyder fulde af strømme
Mit hjerte har ingen glæde
Ved at se frugterne og glæderne som nogle forundes
Thi det er lagt på mig at mærke styrken af storme.

De havde tændt stearinlys i musikstuen, under spejlet, på omvendte nodestativer, og sat stole frem til Severin og mig. Der var koldt i rummet, men David pakkede mig overdrevent hensynsfuldt ind i et gammelt vattæppe, der plejede at ligge over flygelet. Og han insisterede på, at jeg skulle blive og høre på. Der sad jeg så, i en gammel brokadestol, under væggen med de gamle familiebilleder. Severin lå henslængt på en gammel chaiselongue og drak af sin favoritwhiskey, mens han tænksomt så på mig, eller lænede nakken tilbage og stirrede op i de utændte, støvede lysekroner. Træt sad jeg først temmelig adspredt, og lyttede. Først pligtskyldigst, og dog siden med nydelse.

David havde valgt Schuberts Lindenbaum. "… *Und immer hör ich's rauschen: Du fändest Ruhe dort!*" Henrik var strålende ivrig, i fuld autoritet, ved det nystemte flygel.

Jeg lagde nakken tilbage mod stolens støvede gobelinstof. Tapetets mønster morede mig, guldroser af fløjl stod ud fra en skinnende silkeagtig baggrund. Væggen over for min stol var dekoreret med famliefotos i sølvrammer, på en sirlig og gammeldags måde, og mindede om stuens oprindelige liv som samlingsrum for mange mennesker. Opstyltede portrætfotos stirrede ned derfra. En særpræget mørkhåret kvinde med melankolske øjne, sad bortvendt i profil, en bred smilende mand holdt om hendes skuldre: Esther og Severin. Forhekset, fyrre år tidligere. Han lignede David, næsen var overstrøet med fregner. Kvindens kjole var fed silke, så kraftig at selv på det sorthvide foto, kunne man fornemme stoffets tyngde. Ved siden af hang et senere farvebillede. Her sad de med en lille fed baby imellem sig. Der var mange flere billeder af David som dreng, nogle opstillede, kunstige, andre meget mere interessante, David på cykel, David i en gynge, med de store træer og roserne i haven som baggrund. David balancerende på en træstamme, og en noget ældre mørkhåret dreng, der holdt ham i hånden. Der var et eller andet ved den høje, ranglede drengeskikkelse på fotoet, der virkede fascinerende på mig. Måske var det måden, han betragtede den mindre dreng, eller blot noget udefinerbart personligt ved den slanke hånd, de lange fingre, der støttede sig mod det furede træ bag dem begge. Selve ansigtet var halvt bortvendt, langt sort hår skjulte delvist ansigtstrækkene. Men skikkelsens holdning udstrålede varme, og en sjælden ro, der ikke helt svarede til drengens alder.

Jeg rejste mig, og tog om fotorammen. Mit eget ansigt spejledes et øjeblik i rammens buede glas, konturerne udviskedes, mit øje gled i eet med det sorthvide landskab, drengen på billedet blev indrammet i min pupil. Da jeg drejede mig tilbage, så jeg, at Severin betragtede mig skjult bag sit glas.

Vi drak alle rigelig tæt, og samtalen løb munter. David fortalte sine historier, vi alle havde hørt før, men dovent gerne hørte igen. Henrik blev temmelig beruset, og lo over de særeste ting, indtil han forsvandt efter at have kysset David inderligt på munden.

Natten igennem holdt David mig fast og varmt ind til sig. Og jeg indså, jeg havde brug for hans insisterende kærlighed, og klyngede mig også barnligt til ham. Ude af stand til at forstå, hvad der skete med mig, ude af stand til at forstå, hvor jeg var på vej hen. Jeg ønskede ikke at lytte til stilheden, men kun at gemme mig for den.

De næste dage var alt stille. Bortset fra vort intense arbejde. Vi byttede ind i mellem roller, og han gjorde sig villet respektfuld, og viste umage for at forstå min terminologi, som var væsensforskellig fra hans formuleringer, og al gængs akademisk forståelse.

– Hvad mener du med det blå punkt… og det tredie øje, nåh..du mener sotto voce kontra smal horisontal resonansplacering, jamen, så sig det! for fanden da...

Henrik blev hængende, forelsket i David og inspireret af sangen og stedet. Det føltes ikke som arbejde. Feriestemningen vandt indpas hos alle, og blev en del af det musikalske overskud.

Severin gik sine egne veje. Vi fandt ham ofte læsende, andre gange kom han stilfærdigt og hørte på, diskret anerkendende, glad for vores latter, glad for de inspirerede samtaler. Mirakuløst tryllede han netop på rette tidspunkter mad frem til os, som regel på terrassen, i den lune sol, der var ved at være overbevisende igen. Vi sad længe ude om aftenen, ignorerede myg, og drak god, kældergemt vin, mens maden blev noget, vi vendte tilbage til i småbidder, og solen gik senere og senere ned.

Lyst og let var livet, lys og let var tonen os alle imellem. Jeg undgik Davids tilnærmelser. Han orkede ikke forsøge at helbrede os, men lod mig være, taknemmelig over vort venskabs opblomstring.

Fjerde aften så jeg i de store træer en høj mørk konturløs skygge, der lignede et menneske. Jeg stirrede derned, til det sortnede i mit øjne, og der kom røde streger i blikket.

– Kom skat, du er faldet i staver...

David tog blidt om mig, og skænkede ny vin i mit glas, drejede mig om til de andre. Men jeg sagde ikke noget.

Og om dagen, når jeg havde mod til at gå derned, var der ingenting at se, kun forvredne gamle egegrene, og mørkegrønne mellemrum mellem grå stammer.

Jeg lå vågen i de tyste nattetimer, hvor fuglene havde bestemt sig for, at det var dag, og sang trodsigt om solen. Jeg lod begge døre stå åbne ud mod altanen og lå og fulgte lysets bevægelser på himlen, og gennem de tunge gardiners gyldne ramme, uvis på hvad jeg lyttede efter, uvis på hvad der holdt mig vågen.

Grytidligt stod jeg op, og klædte mig på. Af og til stod jeg med tilbageholdt åndedræt og

lænede mig op ad den krakelerede, guldindrammede dør.

I de tavse morgentimer var stedet mit. Kun mit. Jeg lyttede efter uventede lyde, og huset var fuldt af uventede lyde. Knirkende gulvbrædder, som efter fodtrin, hvor ingen gik, vandrør, der dunkede rytmisk i væggene, kratten af fugleklør under tagskægget.

Jeg kendte den måde, huset gav sig på, når ingen andre lyde blandede sig. Jeg vidste, hvordan de gamle ure gav klikkende og snurrende lyde fra sig, før de slog, først bornholmeren i hallen, siden væguret i havestuen. Når morgenvinden kom fra sydøst, skrabede rosenkviste mod havestuens vinduesglas på en insisterende måde, og de hvide gardiner løftede sig, ganske let og med skjulte, lattermilde dansebevægelser ud i den stille stue.

Oftest var der dog ganske vindstille disse tidlige morgentimer. Jeg sad gerne ved flygelet i musikstuen, og spillede stumt over tangenterne. I mit hoved drønede der underlig vild og ukendt musik. En sjælden mærkelig længsel efter et tabt land.

Jeg dansede på parketgulvet i musikstuen. Det var i denne stilhed, jeg følte allermest trang til igen at synge frit og glædesfuldt.

Men jeg tav. Og lyttede. Jeg stod på terrassen i morgenkulden. Jeg så ofte den sorte ravn. Den kom flyvende ind over huset, eller gik sidelæns, lyttende, med små hurtige sjove ryk, langs med husmuren derovre. Den betragtede mig i stilheden; jeg betragtede den. Som regel fløj den, mens jeg så på den. Dens sorte vingefang mod den lyse sommerhimmel. Ud over skoven, ud over vandet. Længst ude susede havet, og trækronerne blidt, også når det ellers var stille. Jeg vidste snart hvilke både, jeg forventede at se på vandet derude i disse tidlige timer. Blå fiskekuttere med røde sejl. Hvide joller. Mågekald, der altid lød længselsfuldt og jamrende. Og helt oppe ved huset, en trofast solsort, der så på mig og beroligede med varme fløjtende toner.

Lysi..

Den niende nat var ordet der igen. Som en lysende tone i blodet. Jeg lænede panden mod nodestanderen på flygelet.

En stille sommermorgenregn. Beroligende blød lyd af dråber og klukken, uden for de høje vinduer. Jeg sad stille så længe, at mit ene ben sov, da jeg svingede mig rundt. Jeg rejste mig og gik langs vinduerne, frem og tilbage. Blegt lys af regn, stribede refleksioner på mine hænder. Jeg lænede mig op ad det gamle vinduesrammetræ og stirrede ud i det våde grønne. Solsorten sad lige uden for i rosenbuskene og plirrede med øjnene og sang i små afbrudte fraser.

Lysi. Kom, kom, E lysi Beith.

Jeg tog mig til hovedet, holdt mig for ørerne. Men jeg kunne ikke spærre det ude. Om jeg end havde villet.

E Lysi Beith.

Jeg lagde hænderne og panden mod glasset, koldt og beroligende glas. Jeg vidste ikke, om det var regn eller tårer, jeg så.

Hände lasst von allem Tun
Stirn vergiss du alles Denken
Alle meine Sinne nun

wollen sich in Schlummer senken
und die Seele unbewacht
will in freien Flügen
schweben
um in Zauberkreis der Nacht
tief und tausendfach
zu Leben
Hermann Hesse//R.Strauss

hænder, giv nu slip på al gøren
pande, glem al tanke
alle mine sanser vil nu sænke sig i blund
og sjælen
ubevogtet
med frie vinger
vil svæve
og i nattens trolddomskreds
dybt og tusindfoldigt
leve.

Sådan stod jeg, da Severin kom ned i den tidlige morgen. Han så mig ude fra hallen. Uden at sige et ord, gik han ind til mig, og stod ved siden af mig en tid. Så tog han mig om skuldrene, og trak mig blidt med sig ned i køkkenet. Han gjorde tegn til mig, og jeg satte mig på en blåmalet stol, mens han selv bryggede stærk, varm espressokaffe, og ristede brød. Da jeg ville hjælpe, smilede han bare, rystede på hovedet, og rakte mig en kop.

Vi drak i tavshed, kun regnens trommen mod ruderne omgav os. Endelig stilnedes regnen. Den gamle åbnede vinduerne, og en yndig rosenduft strømmede ned til os.

– Selv her i kælderen er der rosenluft, om man vil.

Han smilte. Han fortsatte lavmælt.

– Som ung syntes jeg, det var alt for meget. Jeg opstillede ambitiøse planer for modernisering af haven. Jeg ville have struktur! Så prøvede jeg et par år, mens Esther hovedrystende så til. Hun sagde ikke meget til nogen i de år, min Esther. Men jeg var overbevist om, at jeg ville nå hende. En dag. da jeg havde sat mig for at rydde de mest egensindige rosenbuske, der nedenfor Rhododendronen, satte hun sig i vindueskarmen i spisestuen, der hvor du også ynder at sidde. Jeg så op, og så lige ind i hendes sjæl. Og rosenbuskene blev stående... Jeg er i dag så taknemmelig for, at jeg forstod, jeg ikke skulle vælte hendes Rosenholt. Det er pudsigt, for ligesom hun dengang, vandrer du nu i huset om natten. Ja, jeg har hørt dig, selv om du er stille. Lige da du stod der som en silhouet i musikværelset, troede jeg, at jeg var blevet senil og så Esther som ung. Men det er nu slet ikke, fordi I ligner hinanden, bortset fra noget i øjnene. Et udtryk, en længsel. Hun kaldte Rosenholt for sit drømmehus. Måske drømte hun sig til sidst ud af livet.

Trøstet af Severins kærlige omsorg og tillid, blev dagen rolig og styrkende. Jeg sad på terrassen, da solen kom frem, og dagen var mild. David kom sent ned, men var i sit lune

hjørne, Vejret blev det varmeste hidtil, tungt og hedt. Alle holdt fri, og gjorde ferietossede ting, spillede tåbelige spil, og man tilbragte for min skyld en del tid på stranden, et høfligt trekløver af galante, meget forskellige, mænd, der bar picnickurv, liggestole, parasoller, selvom de selv slet ikke yndede at kaste sig i de lune, blå bølger. De forskansede sig i stedet bag bøger og blade, uelegante hatte og for Davids vedkommende de mørkest tænkelige solbriller. Jeg lo ad dem. Ikke engang som barn havde jeg oplevet en sådan feriestemning.

Severin og jeg kreerede i fællesskab et fantasifuldt måltid af salater og små lette retter, mens vi morede os over, at alting var blevet forunderlig svimmelt af varmen, og af al den hvidvin, vi drak. Og duften af vinen blandet med sololie, og knasende fornemmelse af sandet, mellem tæer og på armene, ja selv mellem tænderne, hører med til min oplevelse af den dag.

Alle sad lidt drukne over det langtrukne aftensmåltid, varme og fåmælte, og nød, at vi ikke behøvede at te os særligt over for hinanden. Selv Henrik formåede endelig at slappe af. Han sad i profil mod havens roser med den skarpe høgenæse, som David altid kærligt drillende kaldte cæsaræisk, og et blik der ikke længere var sky, bekymret eller reserveret. Han havde endelig fundet en accept af vore respektive roller over for David. Han skålede uopfordret i min retning. Jeg lo, smilte ør, og løftede mit glas op mod himlen.

Først sent, da den intense sommervarme forsvandt i aftenluft, arbejdede vi igen, spillede vanskelige passager igennem af respektive partier, og markerede med stemmerne i sotto voce, mens Henrik var en uopslidelig repetitør.

Kapitel 4

Come again, sweete love doth now invite,
thy graces that refraine
to do me due delight
So see, to heare, to touch, to kisse, to die,
With thee again in sweetest sympathy.
John Dowland.

Kom atter til mig, sødmefuld kærlighed inviterer nu,
din ynde, som tilbageholder den fryd,
der burde være min
At se, at høre, at berøre, at kysse, at dø
med dig igen i inderligste samhørighed.

Midt i natten vågnede jeg brat, trods al den vin, jeg havde drukket, og trods Davids beskyttende arm. Der lå en blå hvidhed i lyset, der fik alting til at lyse som sølv i mørket. Jeg rejste mig tungt. Ved altanen så jeg ned i haven. Derfra gled mit blik, som magnetisk tiltrukket over mod den runde afslutning på vestsiden af huset. Var der et svagt lys? Øverst oppe?

Lysibeith!

Jeg kunne ikke skelne konturer.

Jeg klædte mig lydløst på i praktisk almindeligt tøj, cowboybukser, en sweater. Jeg fæstnede mit hår i en fletning til den ene side. Jeg strøg David over hovedet og dækkede hans bare ryg til. Jeg gled ud ad soveværelsesdøren.

Jeg gik denne gang uden tøven næsten aggressivt den lange vej hen til loftsdøren. Alligevel sagtnede jeg mine trin, de blev tunge på vej op ad vindeltrappen. Jeg stod nu øverst oppe. Mine fødder famlede efter fodfæstet i mørket. Igen var der i det lukkede rum, kun den ene sprække af svagt lys. Døren stod på klem.

Hurtigt rev jeg døren åben, uden at banke. Døren førte overraskende ud i den lyse nat og en tagterrasse. Taget skrånede på begge sider af en platform. Det varme lys stammede fra en række af små fakler, fæstnede langs med kransen af ciseleret murværk, der indrammede den store altan. Muren og døren var helt overgroet af efeu. Et par grålige havestole, et bord. Et krus på bordet. En bænk.

Jeg indåndede den kølige natteluft, iblandet æteriske olier fra faklerne. Jeg drejede hovedet langsomt og konstaterede sært rolig, at det første, jeg så, var et par mærkværdige læderstøvler og lange ben i benklæder af slidt groft, gråt tøj. Han sad bortvendt og stille, som i inderlig, koncentreret ro. Han var klædt i en mørkegrå, vævet uldkappe. Ansigtet var skjult. Jeg så kun det sortbrune hår, der stak uredt frem bag en halv hætte. Lange hænder foldede sig om det ene knæ. Det ene ben lå krydset op over det andet. Jeg kunne lugte ham, en muldet lugt, som skovbund, våd uld, hav, røg. En karsk, krydret svedlugt, som af den, der kun sjældent tog almindeligt bad, men snarere saltvandsbad. Rosmarin.

Langsomt drejede han sig. Lyset fra de få fakler flakkede med et rødliggult skær over ham, og kærtegnede hans markerede profil, det kraftige skæg, de smalle læber, den lange næse.

Velkommen, E lysi Beith.

Ordene kom tøvende, et efter et, som ledte han efter dem eller ville være sikker på, at jeg hørte dem. Men de blev ikke udtalte. Han talte ikke, bevægede ikke læberne. Jeg stirrede på hans mund. Alligevel hørte jeg ham. En varm, lavmælt stemme. Den klang stadig kun inde i mig, i øret, hovedet, hjertet.

Du er endelig kommet.

Han rejste sig. Bevægelsen var fjedrende let og lydløs. Et stød gik gennem mig. Ansigtet foran mig var fortrukket af et mærkeligt ar, der løb som forvitrede grene over ansigtshuden. Jeg så hastigt ned. Han bukkede. Hånden på brystet. En let bøjning i overkroppen.

Lysi Beith. Jeg har ventet. Vil du møde mig?

Jeg undgik stadig hans øjne, men kunne ikke løsrive mit blik fra hænderne. Den ene hang ned over bæltet og nogle dolke i skeder, den anden var halvt vendt ud mod mig, i en åben gestus, en hånd med kraftigt markerede sener, lange fingre. Nu lod han den falde, endnu før den rigtigt havde rakt ud.

Mød mig!

Ordene var en egen magt, et kraftfuldt pust, et åndedræt. Jeg trak vejret dybt og mødte hans blik. Jeg faldt gennem det blik til et sted uden for tid, og til en tid uden for sted. Mørke øjne stod ufravendte, uden blinken i mine øjne, meddelelser strømmede fra hans inderste til mig; meddelelser, som jeg blot ikke kunne forstå, endsige tage imod. Jeg kæmpede imod, forsøgte at holde fast i mig selv, for gav jeg mig selv helt over til dette, ville jeg ikke længere vide noget sikkert om mig selv. Han rakte begge hænder frem. Et varmt smil vældede op i de mørke øjne, der indtil nu havde været alvorlige. Han lod sine hænder svæve over mine, og jeg måtte vende mine. Vi stod håndflade over for håndflade uden berøring. En intens varme flød frit fra ham til mig. Han samlede nu sine håndflader, og førte i en blød gestus hænderne op til panden og lod dem falde. Han trådte et skridt nærmere mig. Jeg fægtede foran mig med hænderne, stødte mod tagstenene og rækværket. Jeg tumlede et par skridt baglæns. Mine øjne løb fulde af vand, de sorte øjne foran mig var uudgrundelige, umuligt dybe. Jeg hørte hans tanke igen.

Lysi Beith, tak at du endelig kom til mig.

Varmen bredte sig i mig, smeltede noget i mit indre; mit hjerte gjorde ondt, og en brusen, som af hvirvlende vand opstod i stilheden, strømmede, larmede i mine ører, druknede min tanke.

– N– nej!

Han lukkede straks øjnene, og en sitren for over ansigtet, som havde jeg slået ham. Endelig frigjordes mit blik fra hans. Ansigtet, flakkende oplyst af faklerne, mejslede sig da ind i mig. Der var skarpe skygger i det ansigt, og arret, eller vansiringen løb som en magtfuld, forvrængende skygge med form som kviste i grønlige spor.

– Nej!

Anden gang lystrede stemmen mig, jeg trak vejret tungt og gik baglæns. Han havde

bøjet hovedet, stod ellers ubevægelig, og prøvede ikke at standse mig. Endelig fandt jeg dørhåndtaget bag mig, og trak mig selv ud, lukkede febrilsk døren, og snubleløb ned ad trappen.

Kapitel 5

Come when I call, or tarrie till I come,
if you bee deafe I must prove dumb.
Stay a while my heavn'ly joy,
I come with wings of love..
John Dowland

Kom når jeg kalder, eller vent til jeg kommer
Hvis du er døv, må jeg jo vise mig stum
Bi en stund, min himmelske glæde,
jeg kommer på kærlighedens vinger..

Jeg slap dørhåndtaget til fløjdøren med et udbrud og gled ned på reposens slidte løber. Severin stod i badeværelsesdøren, iklædt en hullet, skotskternet slåbrok. Han så hyggelig, hjemlig og almindelig ud.

– Undskyld, Eliza, det var ikke min mening at forskrække dig. Her! skal jeg hente David?

Jeg rystede på hovedet. Jeg tog hans lommetørklæde og fremstrakte hånd. Jeg så mig uvilkårligt tilbage. Han fulgte mit blik, smilte beroligende mod mig mørket og klappede min hånd let.

– Kom, vi kan vel gå nedenunder, ingen af os kan sove alligevel..

Taknemmelig nikkede jeg. Vi gik tavse ned.

– Der er jo ingenting sket.

– Nejvist, min pige…

– Jamen, det er der jo ikke, jeg overreagerer, der er ingenting sket!

– Det er en virkelig smuk nat, ja helt fortryllet, ikke? Her, lad os sætte os i min gamle sofa.

Severin rodede med brændestykkerne i pejsen. Havedørene stod åbne. Vi tændte ikke lys, men lod det sære indirekte lys, der kun kom en skyfri nat omkring midsommer, være nok.

– *"Vi skal ikkje sova bort sumarnatta, ho er for ljos til det. Då skal vi vandre isaman ute under dei lauvtunge tre"..*

Han sang lavmælt med sin rustne gammelmandstemme; det rørte mig dybt. Han lo lidt, og skottede til mig.

– Nej, nej, nogen af os kan simpelthen ikke, om vi end burde.. Og så dette store, gamle hus, hvor der er så mange tavse rum..

Han fortsatte i hvisken, og det forstærkede den sære stemning, forstærkede fortroligheden, forstærkede alle indtryk, oplevelsen af at være sammen, og løsrevet forstå hinanden i denne sære, blå nat. Han smilte svagt.

– Går det bedre nu?

Jeg nikkede. Cognac og kakao havde gjort sin virkning. Severin tog min hånd og holdt den fast.

– Hør her, min ven, det her hus, den her stue har hørt mange mærkelige ting i årenes løb. Og det har mine gamle ører skam også. Træk vejret roligt. Af og til åbner livet uventede døre. Du kan ikke se, hvor de fører til med det samme. Men tillad at de åbnes. Forsøg ikke at låse dem igen.

Han smilte langsomt.

– Der er en grund til det hele. En højere plan. Og hvis vi sidder stille og venter længe nok, vil den vise sig.

Severin slap min hånd og stoppede med omhu sin pibe. Den aromatiske tobak duftede. Jeg kunne normalt ikke fordrage, når nogen ville ryge i min nærhed, men hos Severin virkede piben hjemlig. Jeg sukkede dybt og lagde hovedet tilbage mod ryglænet. Severin nikkede.

– Belært af mit liv, bliver jeg nødt til at sige, at jeg tror, at du har "set" noget, Elizabeth. Resten er gætværk for mig..

Jeg ville ikke afsløre den fremmede. Jeg kunne intet sige.

– Jeg har siddet på lignende måde før hos min elskede Esther. Og da forstod jeg jo ingenting...

– Som David nu…

– Mm... Men jeg vil gerne forsøge at forstå, nu.

Vi sad i tavshed. Han trak vejret som i tilløb. Han talte endelig i normal stemmeføring. Det virkede pludselig hverdagsagtigt og nøgternt.

– Du, forresten, for et par år siden blev vi enige om ikke at lade folk gå ind den fløj, du kom ud fra, skat. Vi kan ikke længere bruge de værelser. Der er ikke længere hverken sikkert eller rart at være. For sjældent opvarmet, for fugtigt, vi kan ikke følge med til at reparere på det her hus. Jeg synes lige, du skal vide det er risikabelt at gå rundt i den del af huset. Der er også kun nogle få værelser oven på de gamle vognporte, en lade, alt sammen håbløst forfaldent. David og jeg kasserede det hele for en ti års tid siden. Vi har simpelthen ikke råd til at restaurere.

Jeg drak af mit krus uden at se på ham.

– Men min svigerfar, Nathanael, havde et udendørs arbejdsværelse øverst oppe, længst mod vest derovre. Det har jeg ladet være som det var...

Han bakkede på piben og skottede til mig. Jeg så op i loftet.

– Han var egentlig den sidste, der forsøgte at drive stedet som gård og skovbrug, men han havde nu ikke selv begreb skabt om gårdbrug, og lod skiftende forvaltere om det. Eneste uimodsigelige krav, var at alt blev økologisk; det var dengang ukendt land. Forvalterne vidste meget lidt om, hvad de skulle gøre, og alt slog da også fejl gang på gang.

Severin smilte frem for sig og rystede på hovedet.

– Han havde ikke heldet med sig, ja, var vel ikke rigtig med i verden, han var først og fremmest mystiker. Folk ville sige kugleskør. Folk sagde kugleskør. Han døde forholdsvis ung der, mens han var midt i sine indre dialoger med sig selv. Rummet var fyldt med alskens sære anordninger, stjernekikkerter, vædsker, eliksirer og optegnelser.

Jeg trak mine ben op under mig, og så ind i ilden. Han rømmede sig.

– Men min Esther elskede at sidde der og se på solnedgangen, især da hun blev syg. Hun

ventede, sagde hun. Men på hvad? På Døden? Derfor vil din David aldrig vise dig den del af huset. Han kommer der aldrig og… tror, man kan glemme døden…

Vi sad tavse lidt. Det klikkede svagt i brændeovnen. Stilheden brødes efterhånden af fuglenes sang.

– Severin. Kunne man forestille sig, at nogen kan kommunikere aktivt med telepati? Direkte? Altså *sende tydelige tanker* til een?

Han så spørgende ud, lyttede velvilligt og afventede flere ord fra mig. Jeg drak igen, men uddybede ikke. Han så væk, smilte, nikkede, slog ud med armene og lænte sig tilbage i sofaen med et suk.

– Vi kender jo forståelsen, når dem vi holder af, ikke siger noget, men alligevel ved vi på forhånd, hvad de tænker på? Ikke?

– Jo... Men om nogen, ville vælge at være stum, jeg mener, med vilje, være stum? Måske ikke kunne bruge talte ord, men bare... telepati. Hvad kunne i så fald ideen dermed være, historien bag...?

– Du mener, som et tavshedsløfte? Hmm, det er jo noget de gamle munke brugte. Nogle skulle tjene Gud ved at bruge stemme, prædike, synge, arbejde med sine talenter på den måde. Andre skulle ved en art offer, ja ved for eksempel at tie, tjene på en anden måde. Eller nogle ville vælge det ud af angst måske.

Han rømmede sig.

– Forkvaklet syndsoplevelse igennem tiderne. Forestil dig en from, der tvangsneurotisk kom til at sige forbudte ting, og hvor vidt han ville gå af angst: H*vis din tunge forarger dig, så riv den ud*, hellere miste en del af sit legeme, end gå hel til helvede!

Han lagde sin ene fod over den anden.

– Selvvalgt tavshed… hmm.. En opofrelse af en del af sig selv, en gave, man giver tilbage til Gud. Vi ville i moderne tid sige, at det kunne være en art sublimering. Ligesom det positive cølibat kan forstås; man opgiver noget, der kræver en vis energi, og flytter energien over på noget andet, som så får tilføjet nye kræfter eller forkvakles, alt efter hvor selvvalgt tingene er, hvor langt man er i sin udvikling, og hvor meget der er styret af angst. De fleste er jo bare blevet neurotiske og syge af det. Ortodokse jøder havde det. Og omvendt også, lod drengebørn vokse op uden de nogensinde blev talte til. Et ekstremt løfte, et offer, en gave til Gud... Abraham og Isak, du ved…

Severin mødte mit blik, de vandblå øjne smilte.

Han blæste røg ud gennem munden, og fulgte den med øjnene.

– Men, godt, nu? I dag ville en åndeligt søgende sjæl måske vælge det som hengivelse til stilheden? For bedre at kunne høre Gud; altet i intet, en lytten ind til ingenting, uafhængigt af dogmer. Sin egen påtagne stilhed for bedre at kunne optræne evnen til at lytte til Gud. Og måske selv høre Guds stemme, måske en klang, bag alle tanker. I begyndelsen var ordet.. ikke ordstrømme, men Ordet. En vedvarende meditation, hvori man kunne finde andre veje for udtryk? Velkendt af Tibetanske munke, der skal finde svarene i sig selv. Shamaner, der sidder i årevis i stilhed og mørke? Hvorfor spørger du?

Vi så længe i hinandens smilende øjne. En forståelse uden ord. Severins spørgsmål vejredes bort som hans tobaksrøg.

– Se, det lysner allerede.

Natten blev til morgen. Betaget så jeg den lysende solopgang, indirekte lys over skoven derude. Rosa streger, der farvedes i gyldent, mere og mere gyldent, et svagt strejf af turkis. Jeg faldt langsomt på plads i mig selv, medens jeg sad der. Og tanken greb mig, at måske sad han, den tavse fremmede, på samme måde og betragtede solen derovre. Tanken var forvirrende, farlig. Hidsende. Men uundværlig.

Kapitel 6

Går jeg om dagen ud eller ind,
i hvor det være må,
da er du stedse i mit sind,
om natten ligeså
og når jeg sover sødelig
om dig jeg drømmer lykkelig
ret som du hos mig lå
Dansk trad.

Jeg sad i skyggen under parasollen ved hjørnet af huset. Jeg bar kun en næsten gennemsigtig skjorte, jeg brugte til at male i om sommeren, slidte shorts, og plettede sandaler. David lå under en stor stråhat, nøgen bortset fra sit badehåndklæde, mageligt henslængt. Med et alibi om at ville læse Shakespeares Macbeth var han urokkelig i sin dækstol, garderet med drinks i alle afskygninger, og med sin trofaste Henrik, i stribede badeshorts ved siden. Henrik lystrede Davids mindste vink og ofte gættede han Davids ønsker, før de blev udtalte. Det fungerede meget på samme måde, som når han akkompagnerede. Lige nu masserede han, med et tilfreds udtryk, Davids underben. De var begge en anelse berusede. Og når David læste højt, et slæbende nasalt oxfordengelsk, var det til akkompagnement af Henriks løsslupne latter. Severin havde opgivet heden, og vi kunne høre ham fløjte i køkkenet. En liflig duft af basilikum eller oregano kildrede næseborene.

To biler drejede nu med overdreven fart ind på gårdspladsen, midt i den hede middagssol.

– Surprise!

Jeg sukkede dybt. Davids venner. Et helt færdigt selskab.

David kiggede på mig gennem de sorte solbriller. Vi vekslede ingen ord. Han vendte sig langsomt over på den ene albue og så over mod indkørslen. Jeg rejste mig først. Hujen og råb.

– Nå! det er her I gemmer jer! Men det skulle blive løgn, her er jeres inderlig savnede venner… dada!

– I kunne da ikke tro, I kunne klare jer alene! Men bare rolig, her er vi, og vi har forstærkninger med.

Latter og fnisen. David mumlede en indædt lille ed, smed den tunge bog fra sig på fliserne under sig, og gjorde anstalter til at ville rejse sig. Henrik greb bogen, og lagde den forsigtigt fra sig på bordet.

– Gud!! Hvor er her idyllerisk! Så det er dit puttenuttede lille Rosenholt, Davidbamsefar!

Et par piger iført saronger nåede at kaste sig i armene på David, før han kunne rejse sig fra den besværlige dækstol. David opgav, og trak pigerne ned til sig og nåede i løbet af kort tid at få dem til med forstilt forargelse at tjatte til ham for at være for fræk. Han kyssede dem begge, og fik derefter rejst sig i et nu, mens han viklede det store håndklæde om

sig. Ingen kunne ane, at der bag de høflige og muntre hilsener, hjertelige knus og omfavnelser, kunne være andet end behagelig og smigret overraskelse, og ægte velkomst. Jeg så granskende på ham. Måske var han i virkeligheden lettet. Vores romantiske ferie havde jo udviklet sig anderledes end ventet. Og nu indtrådte der mulighed for adspredelse.

David så på mig over de andres hoveder, smilte og trak opgivende på skuldrene. Så opdagede han, hvad jeg havde i sinde, og gjorde skjulte tegn til, at jeg burde blive. Jeg smilte afvæbnende. Straks efter vendte han sig og koncentrerede sig om gæsterne. Jeg samlede mine skitser, og var taknemlig over, at der var snak og latter nok, der kunne udveksles uden mig.

Jeg skænkede mig et glas vand i køkkenet. På komfuret boblede den liflige Severinkreation. Jeg drak vandet i lydelige slurke, og tog et andet med mig. Jeg listede som en tyv gennem hallen. Vel oppe, tøvede jeg alligevel. Grebet af en pludselig hektisk indskydelse gik jeg i stedet for at forskanse mig bag soveværelsesdøren, over til dobbeltdøren, der førte til den ubrugte del af huset.

Det var underligt at se fløjens værelser badet i solskin. I dagslys virkede alt, på en stillestående måde, mere indbydende trods støvet. Jeg standsede et øjeblik stakåndet i døren til vindeltrappen, og tog mig til hjertet, der pludselig gjorde ondt. Vejen op virkede allerede gammelkendt, så intenst havde hvert sanseindtryk lagret sig i mig.

Jeg bankede denne gang forsigtigt på døren til tagterrassen. Ingen svarede. Jeg prøvede igen og åbnede endelig døren. Der var ingen deroppe. Pladsen lå i halvsol, et af tagfremspringene skyggede lidt. Og en let brise strøg over taget. Jeg trådte ud på stengulvet. Det føltes varmt under mine fødder.

Stilhed. Jeg hørte kun svagt de andres kaskader af latter og den musik, de havde sat på i havestuen. Heroppe var ellers kun den lette brise, fuglenes kvidren, og allerlængst borte havets åndedræt. Med et befriet suk satte jeg mig på bænken, og nød den vide udsigt, skovene, stranden, det lysende vand, der var næsten hvidt i solen, og så intenst, at det smertede i øjnene. Under gamle vildvinranker, der havde bredt sig over husets tagkonstruktion og den skrånende valm, var flere åbentstående glasdøre. Rummet bag glasset lå helt i skygge under grønne vildvinblade. Jeg rejste mig, og kiggede nysgerrigt ind. Væggene var hvidkalkede. Der virkede køligt og halvmørkt efter sollyset. Vildvinen havde fået lov at brede sig uhindret over glasruderne, og gav grønligt skær til den sol, der trodsigt slap ind. Det gav en stemning, som befandt man sig i en skov. Duft af tørrede krydderurter slog mig i møde. Der stod en stor lerkande under en vandhane. Et havebord. En gyngestol. Langs tagvæggen reoler. Jeg lod mine fingerspidser glide langs med læderbogryggenes plettede og fugtskadede guldtryk; sagn, religion, eventyr. Boghylderne fulgte væggens runding, groft sammenbygget til rummet. Sammenlagt med terrassen udenfor var diameteren i hele cirkelen måske otte meter. Midt i rummet stod en stor brændeovn. En brændekurv stod ved ovnen. På ovnen stod en jerngryde. På et lille sort egetræsbord stod et krus med myntethe, der stadig duftede friskt, og der lå et omhyggeligt indpakket groft brød, der ikke lignede noget andet, jeg havde set, men duftede godt. Der stod også en åbnet flaske vin, nogle gamle æbler. Et løg. Et bundt stearinlys.

På havebordet ud for gyngestolen lå en læderindbundet bog. Jeg åbnede den. Det var en

gammel bibel med tyndt, fugtigt papir og snørklet skrifttype, respektløst fyldt med gamle, overstregninger i udflydende blæk, og hidsige notater med miniatureskrift: Anråbende udråbstegn, sorte markeringer og små geometriske tegninger i margin. På titelbladet var med samme hidsige skrift prentet navnet *Nathanael Rosenholt*. Og et årstal. Davids morfar. Jeg strøg over bogen og lagde den tilbage. Ganske stille fortsatte jeg min listefærd ind i denne ukendtes verden. Der var uldsokker til tørre over en pilekurv, grå uldtøfler, en lædervadsæk på en køkkenstol. Længst fra de åbne døre stod en seng. Her hang vildvinen ned i rummet fra tagstenene, og spindelvæv og støv trivedes mellem kvistene. De grønne blade dannede et naturligt himmelpaulun over det leje, der var opredt. På et underlag af svært træ, var en madras af flettet pil, dækket af kaninskind. Et tykt uldtæppe var faldet ned til den ene side. Lugt af uld og sved og røg blandet med krydderurter. Jeg genkendte lugten. Så konkret og virkelig var han altså; så enkelt var det.

Et løsrevet, tidløst, refugium, uden for alting. Farverne skiftede med lyset. Jeg satte mig på terrassens bænk i fred med alt omkring mig.

Jeg frøs. Jeg tog en grå uldtrøje, der hang over bænkens gavl. Den var usædvanlig, vævet i struktur med et slangemønster, der snoede sig forneden. Et smukt og kostbart håndarbejde af en let uld, men snavset, og så slidt, at trådene visse steder ikke kunne hænge sammen mere. Jeg trak den løst på, og gik tilbage ud i solskinnet. Ved murkransen stod jeg længe og stirrede ned i haven. Roserne havde heromme bag sidefløjen mindre struktur, men dannede bundter af små hoveder, og voksede som hække, eller klatrede over murværk og sten. Der var en indgang forneden i den tårnagtige bygning, skråt nedenfor, hvor jeg stod, grå stentrin førte op til en lav dør. Vindeltrappen førte derned og direkte ud herfra; derfor kunne manden komme og gå uset.

Jeg lænte mig mod teglstenene på murværket, og lod øjnene glide over skoven, der bredte sig på den anden side af roserne.

Da så jeg ham, så pludseligt, at det gav et sæt i mig. Han stod lænet op ad et af de store bøgetræer i skovbrynet, og hans mørke farver gled i eet med skyggerne. Han havde øjensynlig stået der hele tiden. Jeg havde først ikke set ham, men troet at se en del af træerne. Jeg så lige ned i det opvendte, mørke ansigt, som det grønlige grenmønster skæmmede grelt og trak skævt. Han stod ikke længere borte, end at jeg tydeligt fornemmede den intense varme i hans mørke øjne. I et forsøg løftede jeg mine hænder og prøvede at huske den hilsen, han havde brugt over for mig. Han svarede straks. Da hænderne sank ned fra panden, fortsatte han dog med et buk, der var som et særligt udsagn til mig fra ham. Der var ingen ord. Ingen tavs kalden denne gang. Kun den nærværende stilhed. Svalerne, der svirrede om mig i tagryggen. Endelig slap han mine øjne. Han kastede et blik omkring sig. De andres stemmer lød fjernt herfra på den anden side af huset. Han samlede en pilekurv op bag sig og gik så med lange skridt op mod huset. Op mod mig.

Velvidende at jeg allerede var gået for langt til for alvor at vende om, løb jeg bort fra murkanten, og rev døren til vindeltrappen op. Jeg hørte, han åbnede yderdøren dernede, hørte hans trin, rolige, bestemte, på vej opad. Mine egne fodtrin smuttede med hurtig, hvislende sandallyd ned over stenene. Jeg famlede med døren ud til værelsesgangen. Den

var gledet i. Jeg rev febrilsk i håndtaget. Da stod han blot et par trin under mig. Jeg sansede i det nu, hans varme, hans fysiske tilstedeværelse, hans duft. Han gik stilfærdigt endnu et trin op, og rakte langsomt ud. Jeg slap dørhåndtaget og vendte mig halvt bort. Han tog håndtaget, trak ind i døren, ind mod lukkemekanismen, og trykkede det roligt ned med en bestemt bevægelse. Han skubbede hjemmevant mod døren, der åbenbart bandt. Respektfuldt holdt han døren, stående i en akavet stilling, så jeg var fri til at gå. Og han bukkede igen, smilløst. Jeg så ikke på ham, men nikkede kort, stadig bortvendt, og trådte ud på det slidte gulv. Først da døren var ved at glide i efter mig, løftede jeg mit hoved, og mødte hans sorte blik.